

gene fra? Har man ikke altid vidst, at, hvad man vilde bevilge, det havde man ogsaa Midler til at kunne staae, og tør Nogen paastaae, at den kongerigste Bevilling har været saa overordentlig øfvel og flot (Andræ: Na, jo!). Skal der være Tale om en Sammenligning imellem det tidligere Rigsraad, der ofte havde Vanstuelighed ved at finde de Midler, det skulde bruge, og Rigsdagen, i saa Henseende, saa har den almindelige Mening været den, — jeg vil ikke sige, at den har været rigtig —, at Rigsraadet var mindre paaholdende end Rigsdagen (Krieger: Ikke med Millionerne!). — Der er dernæst gjort den Erindring imod Lovforslaget, som det foreligger, at det skulde mangle den fornødne Styrke til at fremdrage Indtægten; jeg erkjender, at dette er en af Lovforslagets svage Sider, skjøndt jeg dog ikke troer, at den er saa svag, som man har villet mene, medmindre man vil følge det ærede Medlem for Kjøbenhavn (David), som tog saa megen Forargelse af § 6 og meente, at den vel kunde undværes. Det er meget sandt, at der ligger en større Styrke til at fremdrage Indtægten i det tidligere Contingentsystem, men der ligger i Contingentsystemet ikke nogen som helst Betryggelse for, at det, der skal bringes ud, bliver bragt ud paa en ligelig og retfærdig Maade. Enhver, der har haft med disse Forhold at gjøre, vil vide, at man jevnligt har maattet sigesom famle iblinde; de forskjellige Procenter, der ere fremkomne i de forskjellige Communer, vidne noksom om, deels at man ikke overalt har ramt det Rette, deels at de Principer, hvorefter Folk ere blevne bestattede, paa ingen Maade have været de samme i alle Communer. Ved Contingentsystemet er der desuden den Vanstuelighed, at det ikke let lader sig forene med en Lov, der er bestemt til at gjælde i flere Aar; det afføder derhos saamange vanstuelige Spørgsmaal, som først komme frem, naar man skal til at anvende det, at der efter min Formening er god Høje til at forlade dette System, der forøvrigt aldrig har været anvendt i dets fulde Udstrækning, og derimod at søge at komme til Maalet ad en anden Vej, og navnlig da ad den Vej, at man fastsætter de almindelige Betsatningsregler i selve Loven. Jeg benægter imidlertid, som

sagt, aldeles ikke, at det at fastholde Contingentsystemet for Statskassen har det ubetingede Fortrin, at man saa veed, hvad man har at disponere over, og at man er sikker paa at faae det, naar man blot ikke bryder sig om, paa hvad Maade det faaes af de enkelte Skattebyere. Naar det imidlertid er blevet sagt, at Lovforslaget, saaledes som det foreligger, skulde mangle Kraft til at staae Indtægten frem, da kan jeg ikke give denne Paastand Medhold. Det er sandt, at man ikke maa troe at finde det Middel, hvorved Lovforslaget har søgt at fyldestgjøre denne Forbring, alene i dets § 2, saaledes som den ærede Secretair (Lobiesen) syntes at gjøre; thi det er ganske vist saa, at den Interesse, hvorved man der har søgt at fremme Communernes Virksomhed for Sagen, ikke vilde være stærk nok, naar den stod alene. Jeg vil indrømme, at denne Interesse for mange Communer maastee vil være ligegyldig, men for vore smaa Communer paa Landet vil den ikke paa nogen Maade være ligegyldig; ligesom det da ogsaa forekommer mig at være billigt, at der gives dem Midler ihænde til at kunne afholde de Udgifter, der muligen kunne være forbundne med Stattsens Opkrævning. Det maa maastee være mig tilladt, da jeg just er ved § 2, tillige at give den Dplysning, at, naar flere ærede Talere have meent, at den deri fastsatte Godtgjørelse Intet vilde have at bethyde, hvis den ikke kom til at tilfalde den enkelte mindre Commune, da ligger Grunden til, at dette ikke er foreslaaet for Landcommunernes Vedkommende, saa nær, forekommer det mig, at det undrer mig, at de Herrer ikke selv ere blevne opmærksomme paa den. Grunden er nemlig den, at Landcommunernes Stilling ellers vilde blive meget forskjellig, alt efter som der boede en stor Forbegodseier i en saadan Commune eller ikke. Det vilde jo endog kunne tænkes, at i den Commune, hvor en saadan Godseier boede, disse 2 pCt. allerede for sig alene for en væsentlig Deel vilde kunne fyldestgjøre hele Communens communale Krav, medens de Communer, hvori de væsentligste af de Eiendomme, der staaede ham hans Indtægt, vare beliggende, ikke vilde have mindste Gavn af, at de laae der. Det har ikke været nødvendigt at træffe